

W naszym wystąpieniu pragniemy zająć się relacją pomiędzy teorią metafizyki słów zaproponowaną przez Davida Kaplana (1990, 2011) a zagadkami dotyczącymi idyntityczności, w szczególności tzw. Zagadką Fregego i Zagadką Kripkego (1979). Teoria Kaplana powstała jako odpowiedź na podane problemy, w szczególności związane z konceptualizacją nazw własnych. Jednak popularny odbiór tych teorii skłania do stwierdzenia, że uwagi Kaplana pozostają niespójne, a samo proponowane rozwiązanie niejasne (McCulloch 1991). Naszym celem jest zatem bardziej systematyczne sformułowanie możliwego zastosowania tej teorii na wymienionych polach.

Teoria Davida Kaplana, naszkicowana w tekstach „Words” (1990) oraz „Words on words” (2011), zasadza się na radykalnej krytyce najpopularniejszej teorii idyntityczności słów, opartej na rozróżnieniu na typ i egzemplarz. Według tej teorii, dwa egzemplarze słowa można uznać za słowa tego samego typu, o ile wykazują wystarczające podobieństwo do pewnego abstrakcyjnego, platońskiego kształtu lub do siebie nawzajem. Kaplan uznaje, że ta teoria jest niewystarczająca i przedstawia teorię opartą na intencji wypowiedzenia: dwa egzemplarze słowa będą tego samego typu, o ile zostały wypowiedziane z intencją wypowiedzenia tego samego słowa. W naszym wystąpieniu omówimy najpopularniejszą krytykę teorii Kaplana zaproponowaną przez Cappelena (1999) oraz spróbujemy pokazać, w jaki sposób można ją zinterpretować tak, aby uniknąć niechcianych konsekwencji. Następnie przedstawimy obecne u Kaplana rozróżnienie na „common currency names” i „generic names” oraz skupimy się na pojęciu intencji i ciągłości użycia.

W dalszej części wystąpienia przedstawimy, w jaki sposób ta teoria może pomóc w rozwiązaniu Zagadki Kripkego (1979) oraz Zagadki Fregego (1892). Uznajemy, że teoria Kaplana pozwala nam nadać filozoficzny sens potocznej intuicji, zgodnie z którą w zagadkach dotyczących idyntityczności problem stanowi użycie *dwóch różnych nazw*, nie zaś poznawcze czy logiczne własności pojęcia idyntityczności. Uważamy, że teoria słów Kaplana pozwala w naturalny i spójny z teorią bezpośredniego odniesienia sposób wyjaśnić intuicyjnie pojęcie fregowskiego sensu. Pokażemy, że proponowana teoria jest spójna z pierwszym rozwiązaniem Zagadki Fregego zaproponowanej przez niego w *Begriffsschrift* (1879), jednocześnie unikając kontrargumentu, którym Frege posługuje się w „Sensie i nominacie” proponując swoje późniejsze rozwiązanie.